

FAMÍLIES I PROFESSIONALS COMPARTIM UN PROJECTE DE CENTRE

Núria Borràs* i Maite Oller*

INTRODUCCIÓ

El CEIP Riera de Ribes té com un dels seus objectius principals afavorir i potenciar la relació amb les famílies. Entenem que aquesta relació s'ha de basar en el coneixement, la confiança i el respecte mutu. D'aquesta manera, ens enriqueim i podem oferir un model més coherent d'intervenció a les criatures. Algunes de les vies o dels canals que funcionen en aquest sentit els descrivim a continuació.

FULL INFORMATIU MENSUAL PER A LES FAMÍLIES

La finalitat principal d'aquest full és racionalitzar la tramesa d'informació i millorar la imatge del conjunt d'aquestes informacions que les famílies han de saber: excursions, festes, reunions, etc. A més, fa que totes les famílies tinguin informació de tots els nivells, no solament del que va el seu fill o filla. També permet col·laboracions de l'alumnat, de les famílies i de l'entorn a través d'escrits, aportació de materials, etc. Per últim, ens estem adonant que serveix per tenir un bon recull del que es fa a l'escola, aspecte molt important de cara a la història i la identitat del centre.

La confecció de cada full s'inicia amb la recollida d'escrits i altres materials de tots els estaments. Es compagina i corregeix i la impremta en fa la impressió. En distribuïm un per família, sempre en dijous, per tal d'afavorir l'hàbit de demanar-lo a les criatures i llegir-lo.

Cal preveure un temps de més d'una setmana per tot el procés, intentant que aquest sigui el màxim de participatiu possible, aspecte que de vegades no és fàcil.

*CEIP Riera de Ribes. Sant Pere de Ribes.

COL-LABORACIÓ DE LES FAMÍLIES ALS RACONS

La finalitat principal d'aquesta col·laboració és obtenir un recurs humà de suport a l'hora de dur a terme els racons en els diferents cicles. A més, intentem obtenir l'opinió de les famílies col·laboradores sobre el funcionament, les activitats, etc., dels racons, com una visió complementària a la dels professionals i que considerem de gran valor.

A l'inici de curs s'ofereix la possibilitat, al conjunt de famílies, de fer una visita als racons. Posteriorment, els pares i les mares que poden i volen s'ofereixen per fer la col·laboració més sistemàtica; acostumen a venir una vegada a la setmana o cada quinze dies. D'aquesta manera trobem a la majoria dels racons el mestre o la mestra treballant amb un pare o una mare que col·labora amb un grup de nenes i nens.

L'experiència ens resulta molt positiva ja que podem donar una atenció més individualitzada a l'alumnat. El que ens costa més és sistematitzar la recollida de les opinions de les famílies i tenir-les en compte per anar transformant els racons. També ens costa trobar els moments d'intercanvi entre les mateixes famílies col·laboradores per tal d'anar compartint les seves vivències, rols, etc.

En general, ens dóna l'oportunitat de tenir un coneixement mutu més ampli, més confiança i avançar en la coherència de la intervenció amb les criatures.

REUNIONS D'AULA

La finalitat de les reunions d'aula és ampliar les reunions de nivell que es fan a l'inici de curs tenint com a base la vivència que ja tenen les famílies a mig curs i els dubtes, les aportacions, etc., d'aquestes, en el marc del grup-classe.

Cap a mig curs es diu a les famílies de cada grup-classe que facin arribar a la tutora els seus dubtes, les seves inquietuds, etc., que es recullen, ordenen i classifiquen, i es prepara la reunió per part de l'equip docent. El dia i hora indicats (sovint a la nit) se celebra la reunió. Es treballa amb materials atractius, suggeridors, de treballs de les criatures, amb simulació de situacions (per exemple que les famílies facin racons). L'aprenentatge cooperatiu entre els pares i les mares és la base per dur a terme aquestes reunions.

Cal preveure que la majoria de famílies facin arribar les seves demandes, que participin activament en la reunió i, també, que la preparació de la reunió sigui el màxim de compartida possible amb l'equip docent. A les aules, el professorat prepara i organitza la reunió també amb l'alumnat, fet que fa que els fills i les filles acabin d'engrescar les famílies en la participació. En aquest tipus de reunions s'acostuma a crear un clima molt relaxat i de força confiança, i el coneixement que es comparteix és molt proper als veritables interessos de les famílies.

DISSABTES OBERTS

Les dues o tres trobades de famílies i professionals que es fan al llarg del curs i en dissabte al matí, pretenen aprofundir a compartir el coneixement dels aspectes més rellevants que configuren la identitat del centre. Mestres i pares i mares aprenen d'una forma cooperativa aquests aspectes, mentre les criatures són ateses per monitors dels espais del poble.

Previ al dia de la trobada, s'organitzen els diferents grups amb les idees i els materials que s'oferiran per aprofundir en cada apartat; aquesta organització és conjunta de famílies i professionals. En aquests moments és molt important tenir present la planificació d'una bona organització, la distribució del temps de la trobada i que aquesta es compleixi el dia indicat, així com la difusió i l'engrescament del col·lectiu de persones.

El dia de la trobada, els mestres i les famílies s'apunten als grups que els crida més l'atenció i desenvolupen el treball proposat que es mira que sigui amb materials atractius, pràctics, etc. En acabar aquests grups se'n fan uns de nous en els quals hi ha una persona de cada primer grup i s'intercanvien la informació entre ells. Acostumem a acabar aquestes trobades amb algun tipus de dinar col·lectiu entre famílies, criatures i mestres.

Per tenir una idea del contingut de les trobades posem dos exemples:

- Ampliar el coneixement dels aspectes rellevants del projecte educatiu del centre: racons, projectes, tallers, relació família-escola, aprendre a aprendre, sortides, colònies, etc.
- Fer extensiu el treball de les comissions mixtes (famílies i professionals treballen tot el curs en diferents comissions): pedagogia, economia, festes, menjador, obres i manteniment, imatge, activitats fora de l'horari lectiu i documental.

La valoració global d'aquestes trobades és molt positiva i la comunitat educativa se sent molt satisfeta. Pensem que aquest tipus d'encontre es pot fer unes dues vegades a tot el llarg del curs, ja que demana força esforç previ i dedicar-hi un dissabte al matí, la qual cosa pensem que s'ha de dosificar.

El més rellevant que aconseguim és conèixer-nos més els uns als altres i tenir més relació i confiança. Alhora, tenim més idea de què volen dir algunes coses que es fan al centre o bé saber què es fa en una o altra comissió quan no hi participes directament.

INFORMES A LES FAMÍLIES

Darrerament, hem fet una revisió, en profunditat, del model d'informe a les famílies. Els criteris amb els quals els hem revisat són:

1. Diversificar els models perquè mai no acabem d'estar d'acord amb un de sol i perquè les famílies no rebin el mateix model, fet per la mateixa mestra, tantes vegades.
2. Informar d'aspectes concrets a cada informe i no sempre informar de tot.
3. Recollir, en els informes, l'opinió de les famílies.

En concret, i durant un cicle, es fan servir quatre models d'informe:

1. Sobre actituds i adaptació: fet pel mestre amb ítems informatitzats; les famílies poden fer-hi observacions per escrit.
2. Sobre racons i projectes: fet pel mestre amb "creuetes"; l'alumnat i les famílies tenen les seves caselles, igual que el professorat, per valorar cada apartat.
3. Informe compartit: és una entrevista que es registra per escrit en el qual s'inclouen les aportacions dels professionals, de les famílies i els acords als quals s'arriba.
4. Sobre àrees: fet pel professorat amb ítems del programa *win-pri*; s'acompanya d'una entrevista en els casos que la família o la mestra ho creu necessari.

Els nous models tenen poca vida per poder veure si estem aconseguint les fites proposades. En principi, el tema ha estat ben rebut per les famílies i el professorat s'hi va desenvolupant. De totes maneres, tornem a constatar que els informes no ens resulten una tasca gaire satisfactòria de fer, tot i que l'elaboració dels nostres models ens ha resultat força positiva pel que fa a la font de reflexió i discussió que ens ha comportat.

Les famílies continuen manifestant que els agraden molt més les entrevistes que els informes escrits i que d'aquests darrers els agraden molt més les anotacions a mà dels professionals que els ítems informatitzats.

En aquest sentit, cal ser prudents a l'hora de dedicar temps a les entrevistes i a l'hora d'ampliar-les ja que suposen una dedicació de temps molt gran.

CONCLUSIONS

Aquests poden ser alguns exemples de com podem fer que l'escola i la família trobin recursos comuns per compartir un objectiu prioritari: acompanyar l'aprenent en el seu procés educatiu i de creixement personal.

Quan intentem apropar-nos per conèixer, escoltar, discutir, respectar, dialogar..., ens adonem de les diferents realitats i maneres de fer, d'estar, de ser i de pensar. Si aconseguim entendre una mica tots aquests móns segur que la vida de l'escola serà molt més rica i profunda i les persones que hi participen se sentiran molt més acceptades i integrades. De ben segur que encara ens falta molt. No és fàcil i per això ens cal continuar i seguir en aquesta línia: compartir i conèixer.